

Wymagania edukacyjne z biologii dla uczniów kl. V – VIII opracowane przez nauczyciela biologii mgr Iwonę Kasprzyk

Ocena celująca:

Uczeń w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności z danego przedmiotu określone programem nauczania, rozumie i właściwie interpretuje posiadane wiadomości, swobodnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w praktyce, wykorzystuje posiadane wiadomości i umiejętności do poprawnego rozwiązywania sytuacji problemowych nietypowych, bezbłędnie i szybko podejmuje decyzje, łatwo komunikuje się z innymi, przejawia zdolności organizacyjne, prezentuje szacunek do nauki i pracy, w działaniu sumienny, obowiązkowy, odpowiedzialny, ponadto bierze udział w konkursach przedmiotowych i zajmuje wysokie miejsca na etapie powiatowym i wojewódzkim.

Ocena bardzo dobra – otrzymuje ją uczeń, który posiada wiadomości i umiejętności określone wymaganiami programu nauczania, rozumie i właściwie interpretuje zdobyte wiadomości, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach, wykorzystuje posiadane wiadomości i umiejętności do poprawnego rozwiązywania sytuacji typowych, poszukuje poprawnych rozwiązań sytuacji trudnych, nie ma trudności w komunikowaniu się z innymi, potrafi pracować w zespole, bierze odpowiedzialność za siebie.

Ocena dobra – uczeń posiada wiadomości i umiejętności określone programem, poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, rozumie i przy niewielkiej pomocy nauczyciela potrafi interpretować zdobyte wiadomości, potrafi zastosować wiedzę teoretyczną w praktyce, wykorzystuje nabyte wiadomości i umiejętności do poprawnego rozwiązywania sytuacji typowych, po ukierunkowaniu przez nauczyciela potrafi pracować w sytuacji trudnej, stara się poprawnie komunikować z innymi, potrafi, bez większych trudności organizować pracę własną i zespołu, dzięki swoim wiadomościom rozumie większość materiału.

Ocena dostateczna – uczeń nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w minimum programowym oraz ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych programem nauczania, ale braki te potrafi sam uzupełnić, przy pomocy nauczyciela potrafi interpretować wiedzę z zakresu przedmiotów nauczania, ma trudności w samodzielnym zastosowaniu wiedzy teoretycznej w praktyce, radzi sobie po uzyskaniu pomocy od nauczyciela, rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim poziomie trudności, komunikuje się poprawnie, umie wykorzystać udzielone mu przez nauczyciela wskazówki, czasem ma trudności z organizacją pracy zespołu.

Ocena dopuszczająca – uczeń ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych programem nauczania, opanował minimum, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego zdobywania wiedzy, rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe, o

niewielkim stopniu trudności, ma trudności w interpretowaniu wiedzy z zakresu zagadnień ogólnokształcących objętych programem nawet przy pomocy nauczyciela, nie potrafi samodzielnie podejmować decyzji - zwraca się o pomoc do nauczyciela, ma trudności w komunikowaniu się z otoczeniem – wymaga pomocy ze strony nauczyciela, nie potrafi samodzielnie zorganizować pracy własnej- wymaga pomocy nauczyciela;

Wymagania dostosowuje się na podstawie opinii i orzeczeń poradni psychologiczno – pedagogicznej, które stwierdzają ryzyko lub występowanie u ucznia specyficznych trudności w uczeniu się. Odbywa się to poprzez indywidualizację nauczania w zakresie (odpowiednio do poszczególnych uczniów):

- wydłużenia czasu pracy;
- podczas zadań wymagających wyobraźni przestrzennej stosowanie dodatkowych rysunków, opisów;
- stosowanie poleceń naprowadzających, powtarzanie poleceń przekazywanych ustnie, wyczekiwanie;
- motywowanie do pracy;
- stosowanie metody pozytywnego zachęcania; dostrzeganie sukcesów i starań ucznia;
- uwzględnianie trudności językowych i trudności związanych z procesami pamięciowymi w ocenie osiągnięć, szczególnie w nauce języka obcego;
- niewyrywanie do natychmiastowej odpowiedzi, dawanie więcej czasu na zastanowienie się;
- stosowanie pytania naprowadzającego; przeformułowywanie pytania, podawanie dodatkowej instrukcji;
- podawanie dodatkowego objaśnienia;
- w ocenianiu zwracanie większej uwagi na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy;
- dawanie więcej czasu na przyswojenie materiału;
- odpytywanie w okresie dobrej koncentracji uwagi;
- podczas oceniania niezwracanie uwagi na błędy i trudności wynikających z wady wymowy;
- unikanie trudnych pojęć;
- upewnianie się parafrazując wypowiedzi ucznia;
- wymagania w wypowiedzaniu się na określony temat ograniczyć do kilku krótkich, prostych zdań;

- kontrolowanie pracy na lekcji;
- nieprzerywanie zaczętej wypowiedzi ucznia, który traci wątek, denerwuje się;
- w miarę możliwości stosowanie ustnej formy odpytywania niż pisemnej (u uczniów ze wskazaniem na taki typ);
- unikanie trudnych, abstrakcyjnych pojęć;
- unikanie bodźców rozpraszać ucznia.

Dostosowanie wymagań oraz form i metod pracy do indywidualnych potrzeb ucznia słabowidzącego

- udostępnienie materiałów drukowanych powiększoną czcionką,
- wyróżnienie ważnych treści (np. za pomocą markera lub innego koloru),
- ograniczenie ilości materiałów do czytania,
- zapewnienie czasu na wypoczynek oczu i wydłużenie czasu przeznaczonego na pracę z tekstem,
- w miarę możliwości umożliwienie pracy z użyciem sprzętu wspomagającego widzenie np. laptop, lupa,
- zapewnienie odpowiedniego oświetlenia w miejscu pracy,
- przewaga odpowiedzi ustnych nad pisemnymi,
- dostosowanie liczby zadań do możliwości ucznia,
- ograniczenie tekstów do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku; w miarę możliwości przygotowywanie gotowych notatek do wklejenia.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych z biologii dla ucznia z orzeczeniem Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej o niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim

U ucznia z orzeczeniem o niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim stosuje się dostosowanie wymagań edukacyjnych, form, metod pracy do indywidualnych potrzeb oraz dostosowanie treści wynikających z programu nauczania w następujący sposób:

- zwracanie uwagi na rozwój umiejętności praktycznych potrzebnych w życiu codziennym,
- usprawnianie pamięci, uwagi, spostrzegawczości,
- wzmacnianie umiejętności społecznych,
- stymulowanie rozwoju zainteresowań ucznia,
- stosowanie pytań naprowadzających i wyjaśniających w trakcie odpowiedzi,
- indywidualizację czasu wykonywania zadań i poleceń ustnych i pisemnych,
- podkreślanie mocnych stron uczennicy,
- stosowanie pochwał,
- unikanie trudnych pojęć,
- stosowanie metod pogładowych,
- bazowanie na konkretach, odwoływanie się do doświadczeń własnych uczennicy,
- wdrażanie do samodzielnego radzenia sobie z trudnościami poprzez wsparcie ze strony nauczyciela,
- podawanie dodatkowego objaśnienia, tłumaczenie zagadnień w odniesieniu do sytuacji dnia codziennego,
- w ocenianiu zwracanie większej uwagi na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy;
- dawanie więcej czasu na przyswojenie materiału;
- wybór sposobu sprawdzania wiedzy (forma pisemna czy ustna).

W wymaganiach edukacyjnych na ocenę śródroczną i roczną, uczeń na ocenę bardzo dobrą powinien opanować większość materiału wynikającego z programu nauczania z zakresu oceny dobrej, natomiast na ocenę dobrą większość materiału na ocenę dostateczną.

Na ocenę dostateczną uczeń powinien opanować większość materiału na ocenę dopuszczającą, natomiast ocenę dopuszczającą uzyska przy opanowaniu minimum z oceny dopuszczającej. Na ocenę celującą uczeń powinien opanować materiał w stopniu zadawalającym i samodzielnie pracować na lekcji, udzielać bezbłędnych odpowiedzi, być bardzo aktywny na lekcjach i chętnie uczestniczyć w dodatkowych działaniach.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów z orzeczeniem o Zespole Aspergera

1. Uczniowie z orzeczeniem o zespole Aspergera realizują tę samą podstawę programową, co ich rówieśnicy. Nauczyciel stosuje te same kryteria oceniania lecz dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia.

2. W przypadku ucznia z zespołem Aspergera nauczyciel skupia się na rozwijaniu sprawności językowych i twórczych. Dostosowuje formy i metody pracy z zastosowaniem następujących ułatwień:

- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie, wydłużanie czasu na odpowiedź;
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego;
- formułowanie pytań w formie zadań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady;
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień;
- zezwalanie na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach; przeprowadzanie sprawdzianów pisemnych indywidualnie w wolniejszym tempie lub zastosowanie form testów z lukami;
- eksponowanie w treściach dydaktycznych, tych elementów które kształtują pozytywne cechy osobowości (wrażliwość, współczucie, prawdomówność, uczciwość, pracowitość, sumienność, kulturę osobistą);
- ukierunkowanie aktywności ucznia poprzez stworzenie mu warunków do rozwijania zainteresowań, wzmacniania samooceny, odpowiedzialności za własne zachowania;
- stosowanie systemu nagród;
- prowadzenie zajęć promujących zdrowy styl życia, umożliwiających zapoznanie się z efektywnymi sposobami radzenia sobie ze stresem i w sytuacjach trudnych;
- dostosowanie do indywidualnych potrzeb ucznia miejsca nauki i procesu nauczania;
- eliminowanie bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych);
- przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny;
- zwracanie się do dziecka bezpośrednio po imieniu, powtarzanie poleceń, sprawdzanie stopnia zrozumienia polecenia, czekanie aż rozpocznie pracę;

- używanie krótkich zdań i podawanie jasnych instrukcji;
- zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie polecenia;
- uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedosłownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażeń wieloznacznych, a także pojęć abstrakcyjnych, wyjaśnianie ich za pomocą obrazów albo przeciwieństw np. przyjaźń – wrogość;
- używanie prostego i jednoznacznego języka, unikanie ironii, dowcipów, przenośni, idiomów;
- w związku z trudnościami w prawidłowym odczytaniu przez ucznia sygnałów pozawerbalnych, każdy wyraz twarzy i gest powinien być poparty informacją słowną;
- wykorzystywanie zainteresowań ucznia;
- wspomaganie rozwoju umiejętności komunikacyjnych (słownictwo, rozumienie);
- wdrażanie i oczekiwanie od ucznia przestrzegania zasad panujących w szkole.

3. Ocena zachowania i postępów w nauce powinna być obiektywna i sprawiedliwa, co zmobilizuje ucznia do efektywnej pracy intelektualnej i praktycznej. Powinna oddzielać obszary, w których trudności wynikają ze specyficznych trudności wynikających z zaburzenia. W ocenie tej należy brać pod uwagę cząstkowe efekty pracy ucznia. Należy okazać uczniowi wsparcie, pomoc i specjalistyczną opiekę.

Sposoby oceniania ucznia na lekcjach biologii w klasach V - VIII:

Pisemne sprawdziany, testy :

Obejmują materiał z całego działu z podręcznika. Nauczyciel zapowiada testy z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Jeśli uczeń był nieobecny, ma obowiązek napisać sprawdzian w wyznaczonym terminie (max. w ciągu dwóch tygodni). Wszystkie testy przekazywane są przez nauczyciela uczniowi do domu, który przechowuje je do końca roku lub wkleja do zeszytu. Rodzic powinien zapoznać się z nimi, w razie pytań należy sprawdzian zabrać ze sobą do konsultacji na spotkanie w ramach dni drzwi otwartych.

Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej i dopuszczającej. Formę i termin uzgadnia z nauczycielem.

Kartkówki:

Mogą być zapowiedziane lub nie. Obejmują materiał z max. 3 ostatnich lekcji lub z materiału wskazanego przez nauczyciela. Trwają około 10-15 minut. Uczeń otrzymuje kartkówki do wklejenia do zeszytu.

Odpowiedzi ustne:

Sprawdzają znajomość wiadomości z trzech ostatnich lekcji. Jeśli uczeń był nieobecny dłużej niż tydzień, jest zwolniony z odpowiedzi na pierwszej lekcji po dłuższej nieobecności. To dotyczy się także pisania kartkówek i sprawdzianów.

Zadania domowe:

Mogą znajdować się na kartach przygotowanych przez nauczyciela lub w zeszytach, ćwiczeniach. Oceniana jest zarówno poprawność jak i estetyka wykonania. Każdy brak

zadania jest odnotowywany przez nauczyciela i wpływa na ocenę z zachowania ucznia. Braki muszą zostać uzupełnione na następną lekcję. Zadania domowe mogą mieć również postać doświadczenia lub obserwacji do przeprowadzenia w domu, których wyniki uczeń prezentuje na lekcji i które podlegają ocenie. Zadania domowe mogą przybierać także formę przygotowania ulotki, plakatu itp. Istnieje możliwość przesyłania wskazanych zadań do nauczyciela drogą elektroniczną.

Aktywność:

Uczeń ma obowiązek z zaangażowaniem pracować na lekcji, być skupiony na tematyce i odpowiednio się zachowywać. Aktywność ucznia na zajęciach również jest oceniana poprzez plusy. (5 plusów daje ocenę bardzo dobry z aktywności).

Projekty:

Czasami uczniowie mogą mieć za zadanie wykonanie projektu indywidualnie lub w parach. Ocenie podlega zarówno poprawność językowa, estetyka i staranność wykonania, jak i wkład pracy i zaangażowanie ucznia.

Zeszyt:

Powinny w nim być wszystkie tematy z datami i numerami, notatki z lekcji oraz wklejone materiały otrzymane od nauczyciela. Powinny się tam również znajdować wklejone kartkówki.

Konkursy:

Udział w konkursach przedmiotowych promowany jest oceną celującą.

W przypadku przejścia na nauczanie hybrydowe lub zdalne, ocenianie ucznia odbywa się w wyżej wymienionych formach w trybie online np. poprzez przeprowadzenie sprawdzianów, testów, kartkówek na platformach wskazanych przez nauczyciela lub w innej wybranej przez niego formie. W tej sytuacji możliwe jest także odsyłanie zadań domowych na podany adres e-mail lub poprzez dziennik elektroniczny oraz odpowiedzi ustne poprzez platformę wykorzystywaną do edukacji zdalnej.

Ocena na półroczu i roczna wystawiana jest na podstawie ocen cząstkowych - największe znaczenie mają sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne; mniejsze znaczenie zadania domowe itd. Istotne jest również zaangażowanie i możliwości ucznia oraz stosunek do przedmiotu i systematyczność.